

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 Управління та адміністрування
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	073 Менеджмент
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

Аналіз господарської діяльності. Робоча програма навчальної дисципліни для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 073 «Менеджмент» / Розробник Л. М. Сатир. Біла Церква: БНАУ, 2023.

Розробник: Сатир Л. М., д-р екон. наук, професор

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
(Протокол № 1 від 25.08.2023 р.)

Завідувач кафедри підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності,
д-р екон. наук, професор

 Л. М. Сатир

Гарант ОП «Менеджмент»,
канд. екон. наук, доцент

 Н. В. Коваль

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
(Протокол № 1 від 28.08.2023 р.)

Голова науково-методичної комісії,
д-р екон. наук, професор

 І. М. Паска

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.2. Самостійна робота	10
6.3. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	13
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	17
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	17

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2023–2024 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Аналіз господарської діяльності» для денної форми навчання виділено 120 академічних годин (4 кредити ECTS), у т. ч. аудиторних – 48 годин (лекції – 24, практичні – 24), самостійна робота студентів – 72 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – розрахункове		4-й	5-й
Загальна кількість академічних годин – 120		<i>Семестр</i>	
		8-й	10-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 6.		<i>Лекції</i>	
	24 год.	6 год.	
	<i>Практичні</i>		
	24 год.	6 год.	
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	<i>Самостійна робота</i>	
		72 год.	108 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни є набуття здобувачем вищої освіти знань, умінь і навичок щодо аналізу господарської діяльності суб'єктів підприємницької діяльності галузей національної економіки, зокрема агробізнесу, оволодіння організацією і методикою економічного аналізу, формування умінь використовувати теоретичні знання у практичній діяльності, виходячи з концептуальних основ ринкового середовища, підготовки до виконання професійних обов'язків в галузі управління підприємством та виявлення внутрішніх резервів раціонального використання ресурсів підприємства.

Завдання навчальної дисципліни полягає у посиленні економічної та аналітичної підготовки здобувачів вищої освіти.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язкова навчальна дисципліна «Аналіз господарської діяльності» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економічна теорія», «Вища математика», «Мікроекономіка та макроекономіка», «Інформаційні системи і технології», «Економіка підприємства», «Статистика», «Облік і аудит», «Фінанси підприємств», «Менеджмент», «Маркетинг».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Результати навчання відповідно до ОП «Менеджмент» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти	Результати навчання з дисципліни «Аналіз господарської діяльності»
ПРН 04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.	РН 04. Демонструвати навички виявлення проблем, використовуючи системний підхід в аналітичних дослідженнях для обґрунтування управлінських рішень.
ПРН 06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.	РН 06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу економічної та управлінської інформації, розрахунку факторних впливів для виявлення резервів господарської діяльності з метою підвищення якості та обґрунтованості управлінських рішень.
ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.	РН 11. Демонструвати навички проведення економічного аналізу господарських ситуацій у різних сферах діяльності організації.
ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.	РН 12. Оцінювати можливі соціальні та економічні наслідки функціонування організації, використовуючи методику економічного аналізу, зокрема, причинно-наслідкові зв'язки між господарськими явищами і процесами.
ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним	РН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, покращення аналітичних здібностей та підвищення рівня обґрунтованості управлінських рішень.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності підприємств

Тема 1.1. Наукові основи аналізу господарської діяльності підприємства

Тема 1.2. Принципи та види аналізу господарської діяльності підприємства

Тема 1.3. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності та особливості його організації

Тема 1.4. Метод та методика аналізу господарської діяльності підприємства

Тема 1.5. Методичні прийоми аналітичних досліджень

Змістовий модуль 2. Методичні основи аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства

Тема 2.1. Аналіз виробництва і реалізації продукції

Тема 2.2. Аналіз використання земельних ресурсів

Тема 2.3. Аналіз витрат виробництва

Тема 2.4. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці

Тема 2.5. Аналіз використання виробничих ресурсів підприємства

Тема 2.6. Аналіз фінансового стану підприємства

Тема 2.7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності підприємств												
Тема 1.1	6	2	2			4	4					4
Тема 1.2	8	2	2			4	6					6
Тема 1.3	8	2	2			4	8					8
Тема 1.4	14	2	2			8	13	1				12
Тема 1.5	16	2	2			10	16	2	2			12
Разом за модуль 1	52	10	10			30	47	3	2			42
Змістовий модуль 2. Методичні основи аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства												
Тема 2.1	8	2	2		2	2	7	1			2	4
Тема 2.2	8	2	2		2	2	6				2	4
Тема 2.3	10	2	2		2	4	9		1		2	6
Тема 2.4	10	2	2		2	4	9		1		2	6
Тема 2.5	8	2	2		2	4	10				2	8
Тема 2.6	12	2	2		4	4	16	1	1		4	10
Тема 2.7	12	2	2		4	4	16	1	1		4	10
Разом за модуль 2	68	14	14		18	24	73	3	4		18	48
Всього годин	120	24	24		18	54	120	6	6		18	90

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб–лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності підприємств</i>	
1.1. Наукові основи аналізу господарської діяльності підприємства Опис навчальної дисципліни: цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Принципи академічної доброчесності. Роль та зміст економічного аналізу в сучасних умовах. Предмет, мета та завдання економічного аналізу. Історія становлення та розвитку економічного аналізу як науки.	2
1.2. Принципи та види аналізу господарської діяльності підприємства Принципи економічного аналізу. Класифікація видів економічного аналізу. Система аналітичних економічних показників.	2
1.3. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності та особливості його організації Основні принципи організації економічного аналізу. Організаційні форми та виконавці економічного аналізу. Планування аналітичної роботи. Інформаційне забезпечення економічного аналізу. Підготовка та аналітична обробка вихідних даних. Документальне оформлення результатів аналізу.	2
1.4. Метод та методика аналізу господарської діяльності підприємства Метод економічного аналізу та його особливості. Класифікація методичних прийомів і способів обробки економічної інформації. Евристичні прийоми в економічному аналізі	2
1.5. Методичні прийоми аналітичних досліджень Поняття, види та етапи проведення факторного аналізу. Класифікація факторів в економічному аналізі. Моделювання факторних систем. Способи перетворення детермінованих факторних моделей.	2
Разом за змістовий модуль 1	10
<i>Змістовий модуль 2. Методичні основи аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства</i>	
2.1. Аналіз виробництва і реалізації продукції Значення, завдання та джерела даних. Аналіз попиту на ринках збуту продукції. Аналіз цінової політики, конкурентоспроможності продукції.	2

2.2. Аналіз використання земельних ресурсів Завдання аналізу та аналіз розміру і структури земельних угідь. Аналіз потенційних можливостей земельних ресурсів. Аналіз використання орних земель.	2
2.3. Аналіз витрат виробництва Зміст, завдання та об'єкти аналізу собівартості продукції. Аналіз загальної суми витрат на виробництво продукції. Аналіз собівартості окремих видів продукції. Аналіз витрат за центрами відповідальності. Визначення резервів зниження собівартості продукції.	2
2.4. Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці Завдання, джерела даних аналізу, аналіз демографічного стану та соціальної інфраструктури. Аналіз забезпеченості трудовими ресурсами та оцінка його потенціалу. Аналіз робочого часу та умов праці. Аналіз продуктивності праці та фонду оплати праці.	2
2.5. Аналіз використання виробничих ресурсів підприємства Основні завдання та джерела інформації. Аналіз складу основних засобів та аналіз їх забезпеченості. Аналіз технічного стану виробничих основних засобів. Аналіз руху основних засобів. Аналіз ефективності використання основних засобів. Аналіз використання обладнання. Аналіз забезпечення підприємства матеріальними ресурсами. Аналіз використання матеріальних ресурсів.	2
2.6. Аналіз фінансового стану підприємства Зміст, завдання, інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства. Показники фінансового стану підприємства. Оцінка ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.	2
2.7. Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства Основні напрями (задачі) і джерела інформації для аналізу. Загальна оцінка фінансового результату і його складу. Аналіз динаміки фінансового результату від реалізації продукції. Аналіз виконання плану з прибутку від операційної діяльності.	2
Разом за змістовий модуль 2	14
Всього	24

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності підприємств		
1	Теоретичні основи економічного аналізу господарської діяльності.	2
2	Принципові підходи до економічного аналізу господарської діяльності. Класифікація видів економічного аналізу.	2
3	Організація аналітичної роботи на підприємстві. Класифікація джерел інформаційно-аналітичного забезпечення.	2
4	Класифікація та використання методичних прийомів і способів обробки економічної інформації.	2
5	Методичні прийоми факторного аналізу як інструмент для прийняття раціональних управлінських рішень.	2
Разом за змістовий модуль 1		10
Змістовий модуль 2. Методичні основи аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства		
6	Аналіз виробництва і реалізації продукції. Аналіз конкурентоспроможності підприємства.	2
7	Аналіз використання земельних ресурсів сільськогосподарського призначення.	2
8	Аналіз витрат виробництва і собівартості продукції.	2
9	Аналіз використання трудових ресурсів і витрат на оплату праці. Аналіз соціальної інфраструктури села.	2
10	Аналіз основних засобів підприємства. Аналіз використання матеріальних ресурсів підприємства.	2
11	Аналіз фінансового стану підприємства.	2
12	Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз прибутковості і рентабельності продукції.	2
Разом за змістовий модуль 2		14
Всього		24

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи аналізу господарської діяльності підприємств		
1	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Місце аналізу в системі наук. Етапи розвитку економічного аналізу. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх	4

	завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури.	
2	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Системний підхід до аналітичних досліджень. Функціонально-вартісний аналіз. Маржинальний аналіз. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури.	4
3	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Автоматизація аналітичних робіт під час аналізу господарської діяльності підприємства. Джерела даних, перевірка вірогідності інформації Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури.	4
4	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Комплексний аналіз господарської діяльності на базі прийомів обробки економічної інформації. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури.	8
5	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Застосування методики детермінованого факторного аналізу. Основи стохастичного факторного аналізу. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Підготовка до модульної контрольної роботи.	10
Разом за змістовий модуль 1		30
Змістовий модуль 2. Методичні основи аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства		
6	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Аналіз ринків збуту продукції. Аналіз маркетингової діяльності підприємства. Оцінювання ризику незатребуваності продукції. Асортиментна політика підприємства, її вплив на формування прибутку. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Виконання індивідуально-навчального завдання.	4
7	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Аналіз виробничого потенціалу галузі рослинництва. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Виконання індивідуально-навчального завдання.	4
8	Опрацювання лекційного матеріалу.	6

	Самостійне опрацювання теоретичних питань: Аналіз затрат підприємства по економічних елементах і статтях собівартості. Основні резерви зниження собівартості продукції і оцінка можливостей їх використання. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Виконання індивідуально-навчального завдання	
9	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Аналіз співвідношення темпів росту продуктивності праці та середньої заробітної плати на підприємстві. Аналіз умов праці та соціального розвитку підприємства. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Виконання індивідуально-навчального завдання.	6
10	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Аналіз використання матеріалів у виробництві на підприємстві. Аналіз використання обладнання на підприємстві. Аналіз використання вантажних автомобілів. Резерви збільшення випуску продукції, фондівіддачі і рентабельності основних засобів. Факторний аналіз матеріаломісткості продукції. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Виконання індивідуально-навчального завдання.	6
11	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Аналіз ділової активності. Аналіз грошових потоків і впливу факторів на їх формування. Аналіз стану дебіторської заборгованості підприємства. Аналіз стану кредиторської заборгованості підприємства. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Виконання індивідуально-навчального завдання.	8
12	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне опрацювання теоретичних питань: Аналіз розподілу прибутку (доходу) на підприємстві. Аналіз позареалізаційних фінансових результатів діяльності підприємства. Аналіз інвестиційної діяльності підприємства. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Підготовка до практичного заняття, виконання домашніх завдань, опрацювання першоджерел та навчальної літератури. Виконання індивідуально-навчального завдання. Підготовка до складання модуля	8

Разом за змістовий модуль 2	42
Всього годин	72

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Тематика індивідуальних завдань

Дослідницько-аналітичні завдання за темами:

1. Аналіз маркетингової діяльності підприємства.
2. Економічний аналіз використання землі.
3. Аналіз забезпечення підприємства трудовими ресурсами та їх використання.
4. Аналіз забезпечення підприємства оборотними засобами та їх використання.
5. Аналіз забезпечення підприємства основними засобами та їх використання.
6. Аналіз використання фінансових ресурсів підприємства.
7. Аналіз виробництва і розподілу продукції рослинництва.
8. Аналіз виробництва і розподілу продукції тваринництва.
9. Аналіз використання вантажного автотранспорту.
10. Аналіз собівартості виробництва продукції рослинництва.
11. Аналіз собівартості виробництва продукції тваринництва.
12. Аналіз ефективності виробництва сільськогосподарської продукції.
13. Аналіз роботи промислових і переробних підприємств.

Методичні вказівки до виконання індивідуальних робіт розміщені у системі Moodle.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційних годин використовується: слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, роздатковий матеріал, робота з документами та он-лайн даними, дискусійне обговорення проблемних питань. Лекційні заняття проводяться у діалоговому стилі з викладанням методик критичного мислення. Практичні заняття проводяться у вигляді практикумів з виконанням розрахункових та аналітичних завдань – індивідуальних та в групах, з використанням офіційних статистичних даних, звітних даних суб'єктів господарювання та умовних даних, дискусійне обговорення проблемних питань, тестовий контроль, бліц-опитування.

Самостійна робота передбачає опрацювання додаткових джерел літератури; інформації з інтернет-сайтів; відеоматеріалів в YouTube за відповідними темами.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Аналіз господарської діяльності» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді, доповіді з предмету вивчення, самостійні, контрольні роботи, опитування у вигляді тестових завдань та виконання практичних завдань (індивідуальних та у групах). За змістом він включає перевірку ступеню засвоєння студентом навчального матеріалу, який охоплюється темою лекційного та практичного заняття, уміння самостійно опрацювати навчально-методичну літературу, здатність осмислювати зміст теми, уміння публічно та письмово представити певний матеріал, а також виконання завдань самостійної роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдань.

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою, оцінювання за якою переводяться у бали.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляються студентам у журнал оцінок академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Модульний контроль проводиться у формі контрольної роботи і бліц-опитування.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі іспиту за результатами тестування і передбачає обов'язкову присутність студентів. При умові повного виконання навчального навантаження та отримання студентом 35 балів, студент допускається до іспиту. Результати іспиту оприлюднюються в електронному журналі академічної групи під час екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студентів в дискусіях, обговореннях і короткі інформаційні доповіді.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані розрахункові роботи, зроблені доповіді, презентації, активність під час дискусій.

Під час модульного контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни за першим модулем є тестові завдання та бліц-опитування; за другим модулем – контрольна робота, що складається з трьох частин: тестової, відкритих запитань і практичних завдань.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Підсумковий контроль знань відбувається на іспиті. Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінювання. Під час проведення іспиту навчальні досягнення студентів оцінюються за чотирирівневою шкалою «2», «3», «4», «5».

Оцінка «3», «4», «5» (60-100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «2» (1-59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
64-74	D	Задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1-34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання з навчальної дисципліни «Аналіз господарської діяльності»

Назва категорії	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота		Модульний контроль		ІНДЗ	Екзамен	Загальний бал
За змістовими модулями	5	5	10	10	5	5	10	10	10	30	100
За весь курс	10		20		10		20		10	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-аналітична документація;
4. Роздаткові матеріали завдань та методичні рекомендації;
5. Інформаційні ресурси професійного спрямування.

Технічні засоби:

1. Мультимедійний проектор;
2. ПК;
3. Програмне забезпечення (MS Windows, MS Office);
4. Система дистанційного навчання Moodle.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Економічний аналіз: навч. посіб. / за ред. Ф.Ф. Бутинця. Житомир: ПП «Рута», 2003. 680 с.

Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. К.: Знання, 2004. 654 с.

Портна О. В. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. К.: Ліра-К, 2015. 312 с.

Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності: підручник. Львів : Львівська політехніка, 2019. 320 с.

Мулик Т. О. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 288 с.

Загородній А. Г., Кіндрацька Г. І., Коваль З. О., Тивончук О.І. Теорія економічного аналізу: навч. посібник. Львів: Львівська політехніка, 2012. 328 с.

Кіндрацька Г. І., Загородній А. Г., Кулиняк Ю. І. Аналіз господарської діяльності: практикум. Львів: Львівська політехніка, 2018. 156 с.

Волкова Н. А., Подвальна Н. Е., Семенова К. Д. Економічний аналіз: навч. посібник. Одеса: ППЦ «Белка», 2020. 240 с.

Додаткова література

Савицкая Г. В. Теория анализа хозяйственной деятельности: учеб, пособ. / Г.В. Савицкая. М: ИНФРА-М, 2007. 288 с.

Барковський В. В. Теорія ймовірностей та математична статистика. К.: Центр навчальної літератури, 2010. 424 с.

Ковалев В. В., Волкова О. Н. Анализ хозяйственной деятельности предприятия: учебник. М.: Проспект, 2010. 421 с.

Joseph A. Schumpeter History of Economic Analysis 1st Edition edited from manuscript by elizabeth boody schumpeter and with an introduction by mark perlman 1954, 1171 p. (<http://digamo.free.fr/schumphea.pdf>)

The business analyst's handbook Course Technology, a part of Cengage Learning : Australia, Brazil, Japan, Korea, Mexico, Singapore, Spain, United Kingdom, United States, 2009, 443 p. (<http://analyst.by/wp-content/uploads/2013/02/Course-Technology-The-Business-Analysts-Handbook.pdf>)

Сатир Л. М., Новікова В. В. Інструменти бізнес-аналітики для моніторингу підприємницької діяльності. International Journal of Innovative Technologies in Economy. 2017. №. 4 (10). P. 31-33.

Management mechanisms and development strategies of economic entities in conditions of institutional transformations of the global environment: collective monograph / Satyr L., Novikova V. Information-analytical ensuring of statistical monitoring system of development agribusiness of Ukraine, in 2 Vol. / ISMA University. Riga: "Landmark" SIA, 2019. Vol.2. P. 138-149.

Коренюк П. І., Сатир Л. М., Смольський В. Л. Аналіз управлінських підходів до раціонального використання сільськогосподарських угідь в умовах сталого розвитку. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: серія Економіка і менеджмент: Збірн. наук. праць. Вип. 43. 2020. С. 84-90.

Оптимізаційні методи та моделі в підприємницькій діяльності: навч. посібник / Л. О. Волонтир, Н. А. Потапова, І. М. Ушкаленко, І. А. Чіков. Вінниця: ВНАУ, 2020. 404 с.

Економіка та управління підприємствами: теорія, практика, перспективи розвитку: колективна монографія. Інформаційно-аналітичне забезпечення у системі моделювання та оптимізації бізнес-процесів підприємства (Сатир Л.М., Новікова В.В., Задорожна Р.П.). Полтава: ПП «Астрая», 2021. 188 с.

Сатир Л. М., Кепко В. М., Новікова В. В., Непочатенко А. В. Управління стратегічними змінами як складова аналітичного забезпечення прогнозування фінансових результатів підприємств малого і середнього бізнесу. Економіка та держава. 2021. № 9 С. 38-44.

Інтернет ресурси

<http://zakon.rada.gov.ua>.- Законодавство України

<http://www.ukrstat.gov.ua> – Державна служба статистики України

<http://kyivobl.ukrstat.gov.ua> – Головне управління статистики у Київській області

<https://data.gov.ua> – Єдиний державний веб-портал відкритих даних

<http://www.me.gov.ua> – Міністерство економічного розвитку, торгівлі і сільськогосподарства України